

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw sprócu
Napoj mócnu
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnny
Přez spar měrnny
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh čí khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! P

• Serbske njedželske kopjeno. •

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihciziscežerńi w Budyschinje a placzi šchwórtlětnje 1,50 hr.

20. njedžela po swjatej Trojizy.

1. Pětr. 4, 17.

„To je tón džeń, kotryž tón kńjes činił je, tehodla raduj-
ny so w nim“, tak pschwowachu nam něhdy swony na refor-
maziskim šwjedženju, tak klinečachu w našich dušach, hdyž
běchmy na tutym dnju s wjele wěrybratrami w našich Božich
domach šhromadženi. Dha běšče na wokolo wutrobny kaž džě-
czom na narodnym dnju lubjeje maczerje, kotrež s wježelym dža-
tom spominaju na wschitku lubosć, kotruž so wot maczerje
šhonile a Boha křwalu, so je jim težku macz dal a strowu šđer-
žal. Tak šmy tež my na reformaziskim šwjedženju spominali
na te bohate žohnowanje w duchownych knihach, s kotrymiž je
Bóh naš wobhnadził pšes našu ewangelsku zyrkej, kotraž je
so 31. oktobra 1517 narodžila, jako dr. Marcin Luther šwoje
95 šadow na durje hrodowšćeje zyrkwoje w Wittenbergu napřka,
a hdyž šmy s móznym hlošom stary reformaziski křeršufš:
„Jedyn wjerdy hród je naš Bóh šam“ šaspěwali, dha čujach-
my se šwjatej šahorjenosću, šhto na našej ewangelskej zyrkwi
mamy, a šmy so Bohu džakowali ša jeho hnadu, kotruž je nam
pšes nju wopokasal a jeho prošyli: Kńeže Božo, budže tež dale
s našej zyrkwi, kaž so hacz dotal s njej byl. Dženka je nam
hinaf wokolo wutrobny; dženska wjedže so nam kaž džěczom, ko-
trychž macz wo jeje narodnym dnju na štrajšnym khoroložu
leži a kotrychž wutrobny so polne čěžkich štarosćow. Žane
prašenje njeje: naša ewangelska zyrkew je křora, jara křora;
štrachi hroža jej, kaž hiščeže ženje w 400 lětach jeje wobštača.
Wjele šrudnych čašow je pšětracž durbjala; wokrebe pšed
200 tětami, jako křězor a bamiž, šwětua a duchowna móz, so
šjednocžichu, ju wutupicž, jako ewangelskim zyrkwoje přecz wsachu,

jich šchule šamfnychu, jich Bože šlužby šakafachu, biblije špalichu,
duchownych wubnachu a najšwěrnishich šiwědkow morichu. Žeh-
dom běšče šwontowna nusa naščeje zyrkwoje wjetšchac hacz
dženka, ale dženska šda so ni štrach, kotryž jej hrošy, wjetšchi
bucž. Pšchetož tehdom špytachu s rubej mozu ju šanicžicž a šbu-
džichu pšes to šwjatu šahorjenosć, w kotrež so so našchi
wótzojo hacz na křej pšchecžiwili; dženska pytaju njepšchecželojo
zyrkwoje pšes šatonje, wot kotrychž jich wjele ničzo njeshoni a
njepytaje, šwoje wotmyšlenje do skutka štajicž; tehdom běšče
našcha zyrkew pšes jene, dženska je — Bohu budž škoržene —
do wjele njenjejow džělena; a tehodla wokřabnjena. Budže so
šamne šlowo katholicšeho muža dopjelnicž: S ewangelskej zyrkwi
je šwětny kónz; pšchetož šhistorija wěščeži, so so wschitke džělenja
wot katholicšćeje zyrkwoje najdžeje 400 lět wobšate? Bóh njedaj!
Ale to njekněmy šebi potajicž: našcha ewangelska zyrkew runa
so w našich dnjach šodži w žalostnym wichoru; wot wschitkich
štronow waleja so šolmy na nju a pytaju ju požrjecž. Dha
njeje pšchibódnny čaš, wjelele šwjedženje šwjecžicž, dha placzi
wjele bóle, štrachi šaknje špšnacž a wopomnicž, šak móža so
pšchewinucž. My ewangelsky ššchecžijenjo štajimy wschitko do
šwětla Božeho šlowa a prašamy so: šhto praji biblija s nět-
čžishim šrudnym wobštejnosćam naščeje zyrkwoje? Bóh wot-
moltwi nam:

Čaš je, so so šud špocžina wot Božeho domu. Duž

1. Šedžbujcže na šnamjenja Božeho šuda pšchi naščeje zyrkwi.
2. Špšnacžcže, čehodla Boži šud našchu zyrkej trječchi.
3. Wopomnicžcže, šhto macže čžinicž, so našcha zyrkew w tutym šudu wobšteji.

1. My snajemy dwoji Boži ľud. Jednu stanje ho na ľudnym dnju, hdyž tón knjes w bójjkej kraľnosći jako pschidže, ľudzićž žiwych a morych; drubi dokonja ho w tutej časnosći. Historija ludow je historija Božich ľudow; psches domaphtanja, kotrež Bóh sejele, ľudzi wón lud a ľudzi. Je drje tajkich, kotřiž to přēja. Ale njerunaja ho woni kľepemu, řiž přēja, soBože kľonzo kľwěczi, dokelž je njewidzi? Schtóž ma woczi k widženju, tón widzi runje w naschich dnjach, so Bóh kľwět ľudzi. My stejmy wschaf pod Božim kľurowym ľudom.

Na tutón Boži ľud, kotřiž w tutej časnosći ho dokonja, myšli kľwjaty Pětr, hdyž psiche: Čas je, so ho ľud spocžina wot Božeho doma. Wón wěšćezi kľhesćezijanam czežke časny. Kľhesćezijenjo hu w přenim časny zyrkwoje wjele czeřpecž dnybješi. S japoschtolřich skutow šhonimy, kot jara hu židži jich hidželi. A jako ho kľhesćezijanska wěra mjes póhanami roščěri, běchu tež póhanjo jim njepschecželni. hu jich wurknewali, hanili a ho na nich pschikľodželi. Ale hiščće njeběšće, jako Pětr kľwój 1. list piša, tu ke kľwamnym pschescžehanjam pschischlo. Pětr widži w duchu, so tež to ho stacž budže, a to bórřny. Wón šjewi to kľwojim wěrybratranu: „čas je tu, so ho ľud spocžint wot Božeho doma“. A wón njeje ho myšlil. Pod kľhěžorom Nero je wjele kľhesćezijanow w Romje kľwoju wěru se kľmjercžnu wobkľrucžicž dnybjašo, mjes nimi Pawoł a Pětr šam. Tež kľwoju zyrkew njepschepuschćezi tón knjes se kľwojim ľudom.

W naschich dnjach dopjelni ho Pětrowe wěšććenje: „Čas je, so ho ľud spocžint wot Božeho doma“ na ewangelskej zyrkwi. Njewidžič snamjenja tuteho Božeho ľuda? Psches 400 lěi běšće nascha zyrkew se štatow šjednocžena, něř ho tutón šwjast roščorhnyje. My ničžo pschecžiwu temu nimamy. Na wopaf, to je nam lubo; pschetož i tuteho šjednocženřtw. njeje jenož žane žohnowanje ale tež wulka škoda sa zyrkew wukhadžala. Ale to dnyrbimy šebi žadacž. i štat zyrkwi dawu, schtož je jeje, schtož trjeba, so móže wobstacž. Stanje ho to w naschim šakřim traju? Ach, na wschě móžne wařhnyja pytaje zyrkwi škodžicž, na pschikľad psches to, so hu 14 lětnym džěčjom prawo dali, se zyrkwoje wustupicž, tež bjes, haj pschecžiwu woli štarřich; so kľhesćezijanskim kľwjatym dnjam, kaž kľwjedženju 3 kľalow a 1. pokutnemu dnju šakonři škřit wosmu a sa to 1. měju jako šakonři kľwjedžen postaja; so šjawnje wupraja: wulke rócžne časny: hody, jutny a kľwjatki njech wostanu, ale jenož tehodla, dokelž hu po prawym póhanřke kľwjedženje; so zyrkwi kľredki šapowjedža, na kotre ma polne prawo, a to, hacž runjež hiščće džělenje ho njeje štašo. Šak šteji ludowa šchula k naschkej zyrkwi? Ludowa šchula je džowka zyrkwoje; psches reformaziju je wona nastala. Šo chze něř rad šamostćna bjež, to derje šrořymimy, doroscžerej džowžny ho njelubi, hdyž ho macž do wscheho thka. Ale to móžemy wocžafacž, so ho tute džělenje w měře a lubosći stanje. Ale kľřki zyrkwi njepschecželny duch w ludowej šchuli šnježi, to kľmy i teho widželi, so hu Lutherowy kľtechismus je šchule wuhnali, a hiščće jafniřcho, so ho wulka wjetřhina wučerjom šapowjedži, nabožinske rořwucžowanje w duchu ewangelskej lutherkej zyrkwoje poskicžecž. Šsu tehodla na jenotľwych wučerjom wótrje šwarili. My to njechamy cžinicž. Je šawěšće lěpje, so šjawnje wupraja: my njechamy džěcži wjazy po ewangelskej wučžbje rořwucžicž, hacž so to dale cžinjaj ale njeradny, bjes pschekľwědženja. Ale so wjetřhina wučerjom w naschim časny nabožne ewangelske rořwucžowanje wotpokľřuje, hdyž hu je hiščće pschekľwědženjem něřotřymi lětami sa kľronu wscheho rořwucženja měli, njeje to jafne šnamjo Božeho ľuda na naschkej zyrkwi? Na džěcžoch wotpocžuje jeje pschichod. Šak móža junu prawu ewangelsku kľhesćezijenjo bjež, hdyž ho w šchuli w ewangelskej wěře njerořwucžuje? A šak šteji nasch lud k na-

schkej zyrkwi? My dnyrbimy pschidacž, so njeje nascha ewangelska zyrkew wjazy tak twjerdže w naschim ludu šakorjenjena, kaž něřdy. Dnyřazy hu i zyrkwoje wustupili. A hdyž njeje tež jich licžba w naschich šerbřich wošadach wulka, tež pola nas je bohuzel wjele tajkich, kotřiž wo nju wjazy njerodža, haj, kotřiž wschitko wotpokľřuja, schtož i zyrkwoju hromodže wřny, a kotřiž popľedni kľrocž jenož ľudzi, abo wěrowanja a pohřjeba dla njecžinja. My njemožemy přecž: nascha zyrkew je w naschim ludu wjele pschiwikľowarjom šhubila, wona njeje wjazy kaž přjedny ludowa zyrkej. Šo hu šrudne šnamjenja Božeho ľuda, kotřiž psches naschu zyrkew dže.

2. Čžehodla trjechi ju tajki ľud? Bože kľowo dawu nam dwoje wotmolwjenje: trořchne a jara kľhutne. Šižom pschi wrotach paradřa je Bóh k hadej prařil: „Ša chzu njepschecželřtw štajicž njes tobu a mjes žonu, njes twojim šymjenjom a jeje šymjenjom.“ A tute njepschecželřtw mjes Božimi džěcžimi a džěcžimi kľwěta dže psches žny šny kľwět: A Jesuř praři: „Njedžiwajcže ho, hdyž kľwět wař hidži; hu mje hidžili, dha budža tež wař hidžicž.“ Šaj, najcžěřičke časny běchu sa zyrkej najbóle žohnowane. Šak běšće něřdy kľrež marřarjom šymjo zyrkwoje, tak je pschezo i hidženja a pschescžehanja kľwěta žohnowanje sa zyrkew wukhadžalo. Duž w ľudu ma Bóh myšle měra a šboža se kľwojim domom.

Šo drube wotmolwjenje pař je jara kľhutne. Škomuž je wjele porucžene, wot teho ho tež wjele žada. A naschkej zyrkwi je wjele porucžene. Wona ma Bože kľowo cžřite a prawe w macžernej rěcži; wona ma najkľřniřke špóřnacže pucža, kotřiž do njebjeř wjedže, a tutón pucž rěša: Jesuř šamlutki, psches wěru šam. Ale je wona tutón pokľad se wschkej kľwěrnosću hľadala i nim wřkwalu? Šak hu naschi wóřzojo myřkali, jako běšće Luther Bože kľowo do něnyřke rěcže pscheložil, a špěwali: „Bychu šawřny kľwětow dali sa njo, ja jo nochžyl měcž.“ Šajře wopřny hu sa jenicžku bibliju pschinyřli, kot hu w nej cžřitali a živi byli! A dženkla? Šak mašo waža šebi milliony ewangelskich bibliju? Šak dha je ho štašo, so maja jich wjele bibliju sa šniřu pošnu bęřkow a šladow, so šello wučerjom nochžedža wjazy džěcži w ewangelskej nabožinje rořwucžicž? Je nascha zyrkej pschi tym žyle bjes winy? Njeje wona tu wjele šawinowalu? Wěšće dnyři ho wěrnosć pruhowacž a dopokľřacž, ale běšće prawje, so je kľždy kľwoje mēnenje do luda roščěřil i wudawanjom, so je to jenicžke prawe a wěrne? Njeběšće kľwjata pschikľřuschnosć wodžerjom zyrkwoje, so kľrucže na to džeržachu, so cži, kotřiž dnyřjachu pschichodnych wučerjom ewangelskich džěcži rořwucžicž, twjerdže šteja na šakřku ewangelskej zyrkwoje? Šak wjele je ho tu škomdžiko! Šak mašo je ho zyrkej na džělenje wot štata a šchule pschihotowala, hacž runjež je ho lětdžekľřki wo tym rěčžalo a piřalo! Ale niž jenož wodžerjo zyrkwoje hu wjele na něčžřichich šrudnych wobřejnosćach šawinowali, ale tež wschitke jeje šrawy. Šak jara je něřdy to prařćenje: schto mam ja cžinicž, so šbožny budu? wutrobny hnušo! A dženkla! Šchtó pyta hiščće i žplej štyřniřkej wutrobu wotmolwjenje na njo! Šak běchu naschi wóřzojo šakorjeni sa kľwoju wěru, kot šřobli hu sa nju wustupili! Ššwoje kľbľa, kľwoju kľrež, kľwoje žiwjenje hu šwóľnitwoje sa nju woprowali. Šako dnyřjachu ewangelsny w Šalzburgu kľwoju domřnu kľwojeje wěry dla wopušććicž, wschachu kľtholřny štarřim jich džěcži w tej nadžiji, so budža radřcho kľwoju wěru šapřecž, hacž bjes džěcži do žušny cžahnyčž. Wulke pľakanje nastu. Dha špěwa šchědžiwž: „Šdyž woni wosmu nam wschě časne kľbľa tam, dha i teho nimaju wschaf ničžo k lěpřchemu, nam dnyřbi njebjo wostacž.“ Pľakanje pschěřta. Štarřchi běchu hotowi, tež kľwoje najľubřke temu šnjesej woprowacž. A dženkla! Šo tym, schtož je ho w naschim

traju wschitto pscheczitwo naschej zyrkwi stalo, by wicher hwoja-
teho roshorjenja psches ewangelski lud hicz dyrbjal, kaz jedyn
muz by sa hwoju weru wustupicz a hwoje prawo hewi zadacz
dyrbjal. Ale niczo wo tym njeje ho stalo. Ewangelski su liwoz
wostali a spja. Kaf zyly hinaf katholiczy! Czi su ho hibali a
wobarali pscheczitwo nje-pscheczelan hwojeje wery a su dozpili,
so ho na jich weru dzitwa. Haj, my ewangelski hmy i wulkeho
dzela hami na tym wina, so je nascha zyrkew w tajkich frudnych,
straschnych wobstejnoscach. O, spoinajmy to a ponizujmy ho
psched Bohom, kiž kudzi naž ludzi wschěch prawdosczitwje.

3. A wopominmy, sčto mamy činicz, so nascha zyrkew we
tutym Božim hudu wobsteji. Tu je jenož jene wotmolwjenje:
my dyrbimy wopravdže bycz, sčtož rěkamy: ewangelski-lutherski
křesćijjenje. Ewangelski, potajkim mužojo a žony, kotrymž je
ewangelijon to najlěpsche, najdrobotnišče křesćo. Doseč njeje,
so mamy bibliju, ale my mamy w njej pilnje ho wobhonicz,
Bože kłowo pilnje hlyšecz a po nim žitwi bycz. A lutherski.
Luther njeje hwojaty, wón mějesche hwoje klabosče, a tola dyrbi
wón nam bycz pschicklad, sa kotrymž honimy. Kaf wón, nje-
hmy pschecz a zyle wutrobu wotmolwjenje pytač na te
praschenje: sčto mam činicz, so sbožny budu; žana druga sta-
rosč nje hmy nam taž wažna bycz kaž tuta. A hdyž hmy wot-
molwjenje na njo namakali, — a njeje žane druge wotmolwjenje
hacž to: wěč do teho Anjesa Jesom Křysta! — mamy sa hwoju
weru wustupicz, křobli, hjes bojoseče a hdy by hwoj ho wjer-
wil i čertami. To je runje nětko nusne. Nětko placzi rěčecz,
hwojčic, wustupicz sa weru. Nětko placzi Jesuhowe kłowo:
„Sčtož njeje sa mnje, tón je pscheczitwo mi“. A Luther běsche
muz modlitwy. Kaf wjele a kaf wutrobnje je wón ho modlit!
Kaf dyrbimy tež my wobstajnje bycz w modlitwje. Kóždy ewan-
gelski dyrbi bycz prawy modleč, kóždy ewangelski dom, dom
modlenja. Haj, budžmy, sčtož rěkamy. Ach, wotucz, duchu
hwojčow přenich! Potom budže nascha zyrkew wobstacž w ně-
čisčim Božim hudu, haj, to čezže domaphtanje budže jej
i žohnowanju, nowe žimjenje budže w njej nastacž a wona budže
wopravdže dom Boži. To daj Bóh! Hamjeň. M. w R.

31. Oktobra.

Nasch čaž a tón čaž psched 400 lětami! Je hódno, so
tutaj pschirunamy, ně nusne, jara nusne je to, a to niz sa tamny
čaž Lutherowy ale sa nasch čaž! Sčto pak je čaž? To su
tola na wschěm posledku czi ludžo, kofsiž su w nim žitwi. Woni
tón čaž wučinja. Duž je runje tač nusne, so my pschirunamy
tych ludži nascheho čaža, naž hmych i ludom tamneho čaža
reformazije. Sčto je wusbytk tajkeho pschirunanja? Wěče
niz něsčto posbēhaze a křwalobne i naž, kiž hmy lud teho tač
„roschewělleneho“ 20. lěstotka!

Tehdy stejachu zyrkwinski pscheczitwo zyrkwinskim. A to,
wo čož to wojowanje džěsche, bē sažo zyrkej a zyrkwinske sa
wobej stronje. Dženka je to, wo čož te wojowanje džě, na jenej
stronje drje hysče zyrkej a to zyrkwinske, na drugej stronje pak
hwojčne a hwojč hmy, abo čzesch-li, čželne a čželo hame. Tón
rosdžěl je dale tón, so czi, kiž sa tute poslednje wojuja, i dobom
wojuja pscheczitwo zyrkwi a zyrkwinskemu a so čzedža tuto pobicz
a scnicžic. Czi na tamnej stronje ho i jeneho džela lědy shra-
baja, sa to zyrkwinske wojowacz pscheczitwo hwojčnej a hwojčnemu,
pak ho i wojowanju neposbēhnu, ně, mohł skoro prajicž, tutemu
lubje rad podleža. Psched 400 lětami wobdzěllichu ho na tutym
wojowanju na wobemaj stronomaj wschě woschty luda, křezor
a kurwječy runje tač, kaž burik a rjemjeblnik a proschē a woni
bēchu sahorjeni a roshudženi sa hwoju wěž. Dženka je žitwa sa-

horjenosč a roshudženosč pschedy wschěm na hwojčnej stronje,
abo, so hnadž njebychmy pschewjele prajili, dawa ho tam možnje
a hylne doseč hlyšecz, tač jara, so tač něfotremu wutroba tšče-
poze a ruka sthstnje pjenježnu móschej twježdžischo pschima. A na
stronje zyrkwinskih? Tajteje sčto njeje roshudženosče tu do žyła
njeje a jeje žyly postup je hacženy wot wulkeje hly tyh liwčich
we wschěch woschtych, tyh liwčich njes tymi, kofsiž pilnje Boži
dom wophtuja kaž njes tymi, kofsiž jenož porēdko do njeho
pschindu.

A čehodla to tač a tež sažo tač hinaf hacž wofolo lěta 1520,
kofrež lěto bē sa Luthera a jeho skutk hwoju to najhoržisče lěto
wojowanja? Čehodla, dofelž tehdy kóždy po žylym ludu spōsna,
so to wo to najhwojčisče džěsche, sčtož bē mēč na swontnym,
widomnym a smutčnym, njewidomnym. Tute spōsnacže a sa-
čucže pobrachuje naschemu ludej hysčeže, abo lěpje, wón je jo
shubil, jo nětkle džě wote dnja bóle shubja a wuhlād, so by
na tym pschibhwal, hysčeže njeje žadny. A to sažo tehodla, do-
felž bywa lud mjenje a mjenje hewi teho wědomny, so jeho
wofud je wěčny, niz čažny, so je wotknyeny kōž niz na tutej
femi ale wysche njeje, so to najdrožisče a najhwojčisče njeje
sachodne a widomne ale njesachodne, njewidomne, so je to teje
dusche žimjenje a sbože, niz teho čžela. A nimo teho je brach
a strach nascheho luda nětkle tón, so jim pobrachuja sa wjedni-
kow mužojo kaž Luther w tym sčtož teje dusche je a so jim po-
brachuja w tym, sčtož teho swontneho politisčeho a wschědneho
žimjenja je, mužojo kaž křezor Karl V. to bē, kotryž, njech hewal
wo nim myhlich, sčtož čžesch, tola wjedžesche, sčto čžysche, a
tež wjedžesche to, sčtož bē sa hwoje wužitne spōsna, pschewjesč.

Hdyž pak na tym wschěm nětko nusne čžerpimy, sčto nam
to wostawa? Dofelž hewi tajkeho a tajkich hami dacz njemōže-
my, jenož to jene, so próstwu a dobroproschenje činimy w tej
hylnej wěry a dowěry jeneho Luthera. A hdyž ho praji: „My
hmy po wulkej wójnje, kotryž pschēhramy!“, wusbēhjemy tute
poslednje žadanje jeno sa čim nusnišče, sa najnusnišče. Psche-
tož pucz i hlubokeje nusy, křudobny, žalosče 30 lětneje wójny,
kofraž bē scžehwē reformazije, je nasch lud namakal, dofelž ho
modlicž mōžesche a wjedžesche, so te křesćo najwjetšche a najdrož-
isče nje hmy sachodne, semiske, ale njebjeske, wěčne, kofrež ani
wójna, an hwojč nam wjacž njemōže. A tutón pucz je tón jenicžki,
po kotrymž pschindžesch i hlubiny na wšpōke, i čžemneho na
hwojčne, tež dženska hysčeže, a to ty hmy kaž twój lud. Praji,
čehodla njedyrbjal ty hmy i najmješča to dženska tón bycz
— hdyž to žyly lud hysčeže nochze w hwojej saklepjenosčji —
kotryž hameho ho a to hwoje reformiruje tač, kaž nasch Luther
reformirowasche najprjedy hameho ho, hameho ho sačožiwšči
i noweho na tu hnadu, nam hwojčnu w Jesužu Křystu, tym
stanjenthym Ebōžniku, a reformirowasche zyrkej a tač tež lud,
wscho i nowa sačožuju na to ewangelijon, na tu wjekelu powjesč
wo tym sbožniku Jesužu Křystu, kotryž sa naž wumrē a sažo
stanu. Psches tutu hmy hnadu hmy dženska kaž tehdy
czi wučomnizy, kaž potom Luther pschicž i Bohu Anjesej jako
jeho džěczi a ho jemu modlicž i wutrobu polneje lubosče, pra-
jizy: „Wōtze nasch, kiž su w njebjesch!“, i wutrobu polneje
wěsteje dowěry, wusnawajo:

Jedn twjeřdy hrōd je nasch Bōh hmy,

Brōn dobra, hylna stala;

Wōn je wschej nusy pomha nam,

Kiž naž je sapschijala;

Hdyž sčto joh' spōsnacž čže,

To Jesuž Křystu je

Anjes možny na wōjstach,

Haj, Bōh na njebjesch.

Hamjeň.

Sekty.

Bo revoluziji so w našim ludu a kraju wscho muczi a mészca, niz najmenje psches to, so zuse wufrajne wošoby a mozy tu šobustutkujaja. To je w politiskim, hospodařskim tak a w nabožnym, zyrwinym niz hinaf. Tu šu to wošebje sekty, kotrež postupuja, a to zuse sekty: sekty šu do zyta sa našch kraj a lud nészto zuse, a šu wschě s daloka jow, wošebje s Ameriki a s Zensfelseje. So jich to potom telko s našeho luda tutym sektam pschpaduje, njeje runje won nészto wošebje posbchowaze. By šebi šnadž tajšeho šterje lubicz dač, bychu-li w našim ludu šami nekotři tajše tak mjenowane nowe puče namafali, — njech tež nowe pschezo tak mjele njeje taž: lěpsche!

Mjes tutymi sektami rospšchesczera šo wošebje tež to t. m. „internazionalne šjednocženstwo šhutnych phtarjow w bibliji“ (Internationale Vereinigung ernster Bibelforscher.) Wo nim je našche šopjeno psched blěšchim čašom hižo pišalo pod nastawkom: „Šad Babylona“. Mjeno tuteje sekty je rjane a mohlo wošebje pobožnych bibliškich šchěščanow ja šo dobněč. Tehodla je nušne, so nészto wo njej wěmy.

Tuta sekta škožuje šo a šepjera šo na 7 knihi je šoložerja Russella. W 1. knihi rošwila Russell „bóški uščič wěšow“ (Göttlicher Plan der Zeitalter). W 2. a 3. knihi won tutón nadrobnišcho wobnjesuje a rospšča; 4. a 7. kniha džywa wošebje na pošlednje čašy; 5. a 6. kniha jedna wo wučzbach sekty. Tute knihi šamoža wošebje psches to šaczišchěža na ščitarjow čžinicž, dokelž Russell žyle wěšte data abo čašy podawa a s pošnej wěštosczu wo wězach a poděščenjach rěči, wo kotrychž my prajimy, so to njewěmy a so to ždyma čžlowješ njewě. Runje tu 2. a 3. knihu pač wo pošlednim čašu s čžezki dosta; šnadž je pschicžina teho tež to, so je šo wufopalo, so šu Russellowe woblicženja tola hětro njewěšte. Wošebje je jeho to lěto 1914 šjedalo. Russell bē prajik, so w tutym lěče, „šo čašy nazionow ščončža.“ Tola jeho pschirunaj wošebje wjedža wupucz: woni praja, so drje Russell njeje Božu wolu žyle dopšnač, tola pač nészto wulke do přědka prajik. A tak dolho hacž tón čaš tajki njeměny a njewěšty wostanje, šakelž nětke je, njebudža drje šo Russellianizy s druhemu špšnacžu pschirunaj. Tu dyrbi čaš šam pomhacž Zyrfej je podobneho našonika tehdy, hdyž bēšche w njej to wočakowanie pošlednjeho čaša wošebje žiwe; tu je tež čaš hoičž dyrbjal.

Wšchirunaj njech je, so šo Russellianizy na tu tak mjen. Elberfeldsku bibliju škožuja, kotrež nēmiski pscheložk je po možnosczu žyle po pratekscze škožen. Njech je tež Russell šam, dokelž hinaf njeměšche na hebrejški a grichiški pratekšt džiwat, šo tole wo jeho pschirunaj nještawa. Ščtōž pač čže šhutny phtar w bibliji hycž, dyrbi tež džiwacž na prateksty našcheje biblije.

Se šwojimi wučzbami, kotrež šu w 5. a 6. knihi Russella šapšane, pač nětke tuta sekta wučzby a wěnosczje šchěščžianškich zyrwinjow wotpošajuje a šaczišča, tak tu wučzbu wo Šwiatej Trojizy. Šchecžtowo tutej wučzbe wojuja woni, taž praja, w mjenje rošoma a biblije, hacž runje pač šašo trjebaju sa šchěženizy to trojake šłowo s Mat. 28. Russell tu wošebje wučzbu Ariuša wobnowja, kotryž bē w přěnich lěštokach wōtre wojowanie w zyrwi šbudžik. Do zyta licži tuta sekta 7 mužž do hłownych wučzerjow šwojeje wěny; to šu; Pawoł, Jan, Arius, Bizliff, Waldus, Luther, Russell. S nacžštanjom Šwiateje Trojizy šwiškuje tež, so Russell nicžo wo Šesufowych džiwach njepraji.

(Wotracžowanie.)

Zyrfej a štat.

Zyrfej a šchulo, w tutym praschenju runje tak pschezo hycžče a nětke s nowa noweho mucženja a wjereženja taž w tym tamnym: zyrfej a štat. We woběmaj dyrbi šebi našcha Šakša a jeje ludowa komora lubicz dacž, so šo jej poročuje, so je šakōške prawa šakafa. Konfessionelna nabožina mēšesche šo w šchulach šachowacž, doniž njebu to wscho psches nowy šakon šariadowane. Šakša mēni, so móže to hinaf čžinicž, hacž wulkoštatna wustawa poruczča; tuta wēž je psched wulkoštatnym šudom (Reichsgericht) w Lipsku. Duchowni šakšesje krajneje zyrwinje dyrbjachu wostacž, taž hacž dotal, štatni šastojnizy, doniž šo njeje štat wot zyrwinje džēlik; Šakša mēni, so móže to tež hinaf čžinicž, hacž to prawo je; — tež tuta wēž dyrbi šo wulkoštatnemu šudej w Lipsku pschepodacž. Mjenožče drje šo runje prajicž, so je tole woboje nészto pošbchowaze a šhwalobne ja šakšu wšchnoscz a krajnu komoru! A duž wěšče tež niz nészto poruczča je wōšky 14. novembra! Wobšadamy potom, hacž je šakši lud šo špšnač, abo hacž je šam tak šakšepjenty a mēšeny, so njewě wjazy prawo wot njepraweho džēlecž, hcy šo šamo šebi njepožada po jenym čašu, w kotrymž hycžtej šašo prawo a prawda knježikoj a mēr a pokoj wobšbožal ludži.

Š bliska a s daloka.

Do Budyšchina šu wschizy dobri Šserbja pscheprošeni ja džēni 3. novembra, kotryž dyrbi šerbški džēni hycž, poškwjeczemy psches šerbški ludowy špěwny wječor pod namjedowanjom knjesa Bjarnata Krawca-Draždžanského. Duž tehodla, ščtōž nēšak móže, pschicž a pschicž šobu do Budyšchina hdyž šo w „Šłotej kōnje“ šerbški wječor w 6 hodž. šapocžina. Šakški šo njech, jeli so šo hycžče štalo njeje, s čašom šakšaju pač na druhich mēšnach pač w Šsmolerjež knihišpštwje.

Šo Šserbach šhodži nětke muž wokoło, kotryž nabožne knihi pschedawa a šo šobustaw „šjednocženstwa šhutnych phtarjow w bibliji“ (Internationale Vereinigung ernster Bibelforscher) njemuje. So šo njeby ništon šamšlicž dač ani psches jeho knihi ani psches jeho rěč — a wōn rěči s pschěšwēdčženjom wošebje wo praschenjach, kotrež w našim štruchwym čašu ludži jimaja! — njech je tu na tuteho knihišchewarja s Budyšchina — šnadž jich tež wjazy wokoło šhodži — poššane a na to, so je tuto šjednocženstwo jena zusa sekta, kotraž wošebje po revoluziji šwoje džēlo tež tu we Šuzizy roššchěrja. Wo njej pišasche „Šombaj Šōh“ hižo ras w nastawku „Šad Babylona“. Ššchirunaj nastawk „Šekty“ tuteho čžičla, kotryž nadrobnišche pschirunaj!

Šistowanie.

Do bramboršesje Šornjeje a Delnjeje Šuzizy: So by šo to wšchelako wuprajene pschecze dopjelnicž mohlo, tež s tutych ščončin Šserbow druhdy nészto tu powjedžicž, prošhny wschěch pschecželow Šserbowštwja, so bychu redaktorej rošprawy, dopišt, nastawki a dr. pschecželniwje poššali

S. w M. ša XXIII.

M. w Šu. ša XXIV.

Šamolwity redaktor šaracž Wyrgeč w Šošacžizach. Čžicžč Šsmolerjež knihišchecžerije a knihačnje, šap. družštwo s wobmj. rukowanjom w Budyšchinje.